

→ Karijera

20. 06. 2009. | 10:19

ODLJEV KADROVA**Briga za obrazovanje i zadržavanje najboljih kadrova u državi je loša**Autor **LIDIJA KISELJAK**

Studijom Bečkog instituta o europskim migracijama pokazano je da posljednjih godina Hrvatsku godišnje napusti oko 1000 visokoobrazovanih osoba. A ističe se da je veći problem od njihova odlaska – razlog tog odlaska, nemogućnost gradnje karijere, s obzirom na to da se u našoj zemlji ne cijeni dovoljno obrazovanje i stručnost. Takav zaključak bio je i povod da na okruglom stolu okupimo domaće stručnjake koji takvo stajalište mogu komentirati a imaju i iskustva rada ili obrazovanja izvan Hrvatske.

Davor Pavuna, fizičar i profesor na Swiss Federal Institute of Technology u Lausanni, odlazak ambicioznih ljudi iz Hrvatske povezuje s tim da zagrebačko sveučilište nije ni među prvih 500 u svijetu, kao i s tim da država u obrazovanje i zadržavanje najboljih ulaže premalo brige.

– Naime, u svakoj djelatnosti prvoklasni biraju prvoklasne, drugoklasni trećeklasne a samo izuzetni biraju bolje od sebe. Odnosno ako želimo da nas vode najbolji, onda moramo ustrojiti i takav obrazovni sustav – tvrdi Pavuna i dodaje:

– Primjerice, Švicarska je strateški odlučila ići na izvrsnost i stvoriti ponajbolji svjetski obrazovni sustav te uvesti u zemlju najtalentiranije mlade ljude, kvalitetno ih obrazovati i s vremenom integrirati. Takvo "besplatno" školovanje (jer takav program financira država) imaju samo odabrani prema znanim kriterijima.

Slavko Kulić s Ekonomskog instituta prisjeća se da mu je kao predsjedniku programskog savjeta usmjerenog obrazovanja Hrvatske sedamdesetih godina prva nametnuta zadaća bila da istraži je li problem duga studiranja (prosječno sedam i pol godina) nastao zbog studenata ili profesora.

– Ubrzo sam saznao da 93 posto profesora ima distancu zbog sebe, jer prikrivaju ono što studenti nisu smjeli znati. Najveći dio njih ne zna kako prenijeti znanje. Kada sam iznio taj problem, poručio sam da se moramo pripremiti jer je edukacijski proces prijenosa znanja problem koji moramo svladati kako se ne bismo bavili priučenim poslom. Nitko do danas po tom pitanju nije učinio ništa, a vrijeme studiranja je ostalo, kao i problem prijenosa znanja. Distanciranost, arogantnost te hladnoća profesora i dokazivanje na ispitu čitanjem iz tuđih knjiga je zastrašujuće – kaže Kulić tvrdeći da su nastavnici uzrok gušenja razvojnog potencijala

+ Ostale vijesti

- ▶ Posao koji je prilika za umirovljenike, studente, ali i realizirane profesionalce
- ▶ Slobodno vrijeme važnije od novca
- ▶ Dinamično obrazovanje fokusirano na karijeru
- ▶ Mauro Massarotto: Know how za uspjeh
- ▶ Mjerenje uspješnosti i pritisci zbog rezultata stalni su kod kadra u prodaji
- ▶ Philippe Cornu, L'Oreal: Mladim ljudima brzo dajemo mogućnost odlučivanja
- ▶ Karijera se gradi na krivim temeljima

Prijava

Korisničko ime

Lozinka

Prijava

- Registrirajte se!
- Zaboravili ste lozinku?
- Ponovno slanje potvrde registracije

- Postavi Večernji za početnu stranicu
- Dodaj Večernji u moje favorite

UVODNIK
Lidija Kiseljak

pojedince.

Pristup studentima

– Mene kvaliteta domaćih obrazovnih institucija nije impresionirala, a prošao sam vodeće akademske institucije. Kvalitetne jesu po studentima koji se na njih upisuju, ali nastavni program prilično je loš – kaže Haris Boko, dekan Cotrugli Business School koji je ujedno prošao i Harvard i London School of Economics.

Kaže da ga ovdje nikada nitko od profesora nije pitao: "Što mogu učiniti za tebe?" Strogoća se trenirala na ispitima, a u procesu rada i učenja profesori su bili distancirani, arogantni i prilično "nevidljivi". U inozemstvu, pak, nastavlja, profesori kada ugledaju marljive i zainteresirane studente, prilaze im i pitaju kako im mogu pomoći. Brinu se za razvoj postavljajući se u ulogu mentora koji vodi studenta kroz edukativni proces – poručuje Boko.

Pavuna potvrđuje da je odnos profesora sa studentima u Švicarskoj vrlo blizak i intenzivan, pa on primjerice poruke o održavanju predavanja šalje i mailom.

– Također svakom studentu uvijek odmah odgovorim na upit te su dobrodošli i na osobne konzultacije ako je riječ o većem problemu. Na Zapadu su akademski građani vrlo cijenjeni i uvažavani tijekom studija, jer nacija na njih računa – objašnjava Pavuna.

Aleksandra Turković s Instituta Ruđer Bošković ima iskustva školovanja izvan zemlje, a radila je i na University of Colorado kao asistent.

– Zadatak mi je bio napisati vrijeme kada sam počela i završila svoj posao i prema tome sam bila plaćena. Etički kodeks bio je na visokoj razini. Primjerice, naišla sam na dvije zadaće koje su bile slične, no ne i iste, što sam naknadno u konzultaciji s profesorom uvidjela. Da jesu, ta bi dva studenta izgubila pravo na studiranje na svim fakultetima u SAD-u. Asistent je i morao imati predviđeno vrijeme od dva sata tjedno namijenjena rješavanju zadataka sa studentima koje oni nisu znali riješiti. Kod nas se za takvo što moraju platiti instrukcije – kaže Turković.

Ratka Jurković, direktorica Svan Consultinga studirala je na državnom sveučilištu u Norveškoj, pohađala i Oxford gdje je primijetila da osoba ako želi postati menadžer ne mora imati "zacementiran" karijerni put koji će se temeljiti na ekonomiji i menadžmentu ili inženjerstvu, kao što je primjerice kod nas, ali i u Francuskoj. Mnogi britanski vrhunski menadžeri imaju humanističko obrazovanje, kao što su studiji jezika, povijesti, književnost i slično.

Kod nas je karijera nakon, primjerice, filozofskog fakulteta strogo zacrtana radom u školi, muzeju, knjižnici i sličnome. Većina menadžerskih pozicija u rukama je inženjera, elektroničara, elektrotehničara i ekonomista. Nemam ništa protiv toga, ali mislim da i humanističke discipline imaju itekako što ponuditi poslovnom svijetu – kaže Jurković i dodaje:

– Iako humanističke discipline proživljavaju opadanje, mislim da je izlaz za njih multidisciplinarno povezivanje s društvenim i prirodnim disciplinama. Humanisti su tu da nam daju dušu i duhovnost – poručuje.

– Moje je mišljenje da je 21. stoljeće "stoljeće multidisciplinarnosti" te da si ni jedna znanstvena grana ne može dopustiti "teritorijalnost" nego naprotiv, da bi napredovala i opstala – mora prihvaćati dostignuća ostalih disciplina te stvarati sinergiju a sve u svrhu podizanja spirale spoznaje. Jurković poručuje i da bi fakulteti morali vratiti slogan "majka hraniteljica" te učiti studente ne samo teoriji nego i tome da budu ljudi.

Odgovornost za krizu

– Hrvatskom društvu nametnuta je trgovačka, umjesto proizvodna i stvaralačka orijentacija. Zato je

rad upućen na sustav varanja, umjesto na sustav stvaranja. Sustav obrazovanja priprema ljude na društvene uloge stvaranja novih dodanih vrijednosti, a ne na prometovanje tuđih vrijednosti.

A kod nas ekonomski fakulteti upravo uče takvu prometovanju – razmišlja Kulić i tvrdi kako nismo svjesni da svi sustavi socijalnog obrazovanja u svijetu, a i kod nas, počivaju na 'destruktivnoj antropologiji'. Moramo se zamisliti na čemu počiva sustav obrazovanja i koji je cilj socijalizacije tog sustava.

U nedavnom intervjuu, dr. Peggy Cunningham javno je prozvala MBA škole da priznaju dio svoje krivnje za nastalu krizu i odgovornost za proizvode koji su izašli iz njihovih škola. Prema njenom mišljenju do sada je fokus bio na obrazovanju individua koje su stvarale profit i korist za usku grupu korisnika kao što su dioničari, nadzorni i upravni odbori i slično a zaboravili su ih naučiti da su oni dio većeg sustava prema kojem moraju osjećati odgovornost. Boko kaže da u njihovoj školi postoje predmeti, trećina njih, koji obrađuju tzv. soft skills kao što su etika, vodstvo (leadership), osobni razvoj.

– O potrebi restrukturiranja MBA programa govori se već više od 15 godina i mnogi od njih su uz predmete iz etike uveli u svoje programe i 'meke' vještine kao što su upravljanje kadrovima, komunikacijske vještine, ali i krizni menadžment te predmete iz osobnog razvoja kao što je primjerice nošenje sa stresom otkaza i ostalim problemima menadžera u srednjim godinama poput sindroma izgaranja, efekta "uskog grla" u napredovanju i sl. – nastavlja Jurković.

Školarine nisu problem

Kao primjer Jurković izdvaja jednu elitnu francusku školu koja je svojim studentima uvela obveznu praksu u siromašnim četvrtima oko Pariza i po cijeloj Francuskoj. – Na Harvardu postoji kultura rada uz studiranje, i to često na fizičkim poslovima. A studente u tome njihove, iako bogate obitelji podržavaju. Tako se upoznaje socijalni kontekst u kojem treba funkcionirati, životno i profesionalno. A kod nas su studenti puno manje u radnom procesu, a više u kafićima – dodaje Boko.

Osvrnuviši se na nedavne prosvjede studenata, Kulić tvrdi da u zemlji imamo dublji problem od školarina, jer se do danas kao društvo nismo odlučili koji tip socijalnih odnosa prakticiramo, anglosaski ili proeuropski oblik kapitalizma. Ulazimo u Europu, a vlada neoliberalna doktrina. Pavuna kaže da je iz osobnih kontakata sa studentima u zemlji uvidio da ih se uistinu loše tretira te je zato nedvojbeno da se odnos prema njima mora mijenjati. Boko se čudi što ni jedan domaći fakultet ne želi provjeriti svoju kvalitetu, odnosno zatražiti neku vrstu neovisne, međunarodne akreditacije.

Cotrugli Business School je to, primjerice, zatražila i nedavno dobila. Pavuna se ne čudi što takva interesa nema. – Mi imamo 'feudalni' sustav u kojemu se mnogi dekani ne žele maknuti a i brojnim profesorima odgovara 'netalasanje'. Sve je to dio te neizbježne tranzicije – zaključuje Pavuna.

Komentari

Što mislite o ovoj temi?

 Komentirajte članak

OGY1 23.06.2009 11:27

 Odgovor

BRAVO, BRAVO g. KISELJAK

OVA TEMA ZASLUŽUJE NASLOVNU STRANU SVAKOG DNEVNOG TISKA I TREBALI BI JE PROČITATI SVI GRAĐANI REPUBLIKE HRVATSKE. SUSTAV NAM JE TAKAV DA STVARA ZNANJE KAKO KOMPONENTU ČOVJEKA A NE ČOVJEKA SA ZNANJEM.

→ **Svi komentari**

Ispis

Pošaljite članak

[Impresum](#)

[Opći uvjeti korištenja](#)

[Feedback](#)

[Kontakt](#)

[Korporativne stranice](#)